

vært kunde nok faa Laan, de behøvede ikke faa meget en Kreditforening, det var de større, som ikke kunde faa Laan. Men jeg vil gøre opmærksom paa, hvad hidtil ingen har dvælet ved, at Kreditforeningen agtes delt i to Afdelinger, en for Laan paa indtil 15,000 og en anden for Laan over 15,000. I Statutterne ses, at disse Laan paa over 15,000 højst maa naa til 200,000 og ikke overstige $\frac{1}{4}$ af Bunderingssummen, saa visse Kauteler ere jo tagne. Men jeg maa sige, at for mig var denne Udtalelse fra det ærede 2det Medlem for 9de Kreds, som jo forstaar sig særlig paa de Ting og navnlig paa Haandværk, ikke meget lovende; thi en Ting forekommer mig vis og sikker, nemlig at man bedre kan gaa til en Kreditforening for mindre Bedrifter end for større; thi de mindre ville have større Udsætnings- og Omsætningsværdi end de større. Der indtræder Vanskeligheden; jeg tror nok, det kan have sine Betæneligheder. Det ærede Medlem nævnte, at et Møde af industridrivende havde udtalt sig for Sagens Fremme. Det er mig ikke ubekendt; men jeg tror ikke, at de industridrivende have udtalt sig for noget positivt Forslag. Noget saadant er ikke vanskeligt at sige i Almindelighed. Jeg kan ogsaa sige, at det i og for sig er ønskeligt at faa en Kreditinstitution for den Slags Ejendomme; men dermed er kun lidet sagt. Det, det kommer an paa, er at finde paa Regler, som kunne gennemføres. Jeg kan ikke nægte, at den Stilling, man indtog til Sagen i Fjor uden Grundlag, har for mig ikke megen Værdi. Jeg erkender for øvrigt, at der er Trang til Stede, og jeg erkender, at Lovforslaget efterhaanden er arbejdet frem til at være noget fyldigere, end det var fra først af; men om det kan lykkes at gennemføre det, om det i det hele taget kan vise sig at være tilfredsstillende, og selv, naar det er blevet Lov, om det kan føres ud i Livet, er tvivlsomt. Saa skulle vi have bestemte Taksationsregler. Det er en Opgave, om hvilken jeg foreløbig ikke veed, om den kan løses. Jeg i alt Fald er ikke i Stand til at løse den. Det er ogsaa Betydelsen, som skal løse den, og det er Ministeren, der skal give Approbation dertil. Det ærede Medlem fra 11te Kreds (Th. Nielsen) nævnte ganske rigtig, at ved Loven af 1850 var det en Koncessionslag, som kun Regeringen kunde give, til at danne Kreditforeninger, bekræfte Statutter uden videre. Ved Lov om Seriers Indførelse af 1851 forbeholdt man Lovgivningsmagten at tale med ved enhver Kreditforenings Oprettelse. Som Følge deraf maa man nu ogsaa komme her om denne Kreditforening som om alle

andre Kreditforeninger; men jeg tror rigtig nok, at ved Oprettelse af en saadan Kreditforening som denne maatte man i alt Fald have Lovhjemmel. — Det ærede Medlem som noget udførligere ind paa Landbrugets og Industriens Stilling til Arbejderne, hvor de vare mest sikrede og havde de bedste Vilkaar, og hvor man helst skulde se dem anbragte. Jeg skal ikke gaa ind paa det Spørgsmaal, men kun sige overfor det ærede Medlem, at det dog er et Spørgsmaal, om Landbruget er i Stand til at føde sine Arbejdere bedre end Industrien.

Stilling: Naar den højtærede Minister udtalte, at jeg havde sagt, at der har lydt Røster fra de industridrivendes Side om, at man ønsker en saadan Kreditforening, skal jeg sige, at jeg tillod mig netop at betone, at man ikke kendte det Forslag, der nu er kommet frem. Jeg vilde derfor netop anse det for ønskeligt og ogsaa meget heldigt, at Sagen er kommen frem, thi ved at den bliver nærmere drøftet, ville disse Ønsker, som mulig ere til Stede, antage mere bestemte Former, idet de industridrivende lære at kende, paa hvilket Grundlag Foreningen kan oprettes. Jeg skal villig indrømme den højtærede Minister, at netop for det mindre Haandværk og Industrien er det til stor Betyggelse, at den er delt i to Afdelinger, og at dette ganske vist har sin store Betydning. Jeg udtalte i øvrigt, at netop den mindre Industri ogsaa var i Stand til hos de allerede oprettede Røbstadkreditforeninger at faa Laan, idet der som Regel ikke kræves særlige Fabriksbygninger til det mindre Haandværk; men Bygningerne kunne i det hele, selv om Virksomheden ophører paa den ene Maade, bringe Udbytte paa andre Maader. Altjaa ere Taksationerne ikke saa vanskelige der. — Naar det ærede 2det Medlem for 11te Kreds (Th. Nielsen) udtalte, at han nødigt vilde være med til at fremme den foreliggende Sag, saafremt det skulde have en yderliggaaende Udvidning af Industrien her i Landet til Følge, kan jeg selvfølgelig ikke dele denne Anskuelse. Jeg vil tværtimod ønske, at der kunde paa Basis af dette Forslag opstaa en god, sund og livskraftig Industri, og jeg kan slutte mig fuldstændig til, hvad der blev udtalt af den ærede Minister; jeg tror ganske vist, at Landbruget maatte være glad ved, om der kunde opstaa en saadan Industri, der vilde være i Stand til at skaffe Arbejderne gode og junde Livsbetingelser. — Naar det ærede 2det Medlem for 11te Kreds endvidere udtalte, at han vilde ønske, at Revisorerne bleve udnævnte af Indenrigsministeren, tror jeg, at det har mindre